

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Dr. OREST BUCEVSCHI
Telefon 13 -74

BINE AȚI VENIT!

În azurul însoțit al văzduhului mândru-lui nostru Ardeal, deasupra munților albaștri și a văilor cu râuri sclipitoare, deasupra holdelor înverzite bătute de vânt, a câmpiei înflorite și a codrilor cu frunza surizândă se ridică falnic Clujul — cetatea suferințelor de martiri ai neamului nostru din trecut — îmbrăcat în haină aleasă.

În Dumineca cincea dela serbătoarea mare a Învierii, în aceasta zi strălucitoare de Mai metropola culturii și științei românești de dincoace de Carpați în haină de serbătoare, cu deosebit fast își deschide larg portile sale și în sunetul sonor al clopotelor catedralei primește pe deputații adunării eparhiale, zicându-le: bine ați venit!

De pe plaiurile întinse ale reînviatai episcopii, alui Ștefan Cel Mare, vin luptători vrednici aducând deoparte solii bune — de câmpuri de mătase și holde, cari surâd de departe și a căror produse binecuvântate și îngrijite de muncitori harnici și conștiențioși, promit roade frumoase; de altă parte solii mai puțin îmbucurătoare — de multe locuri păraginite, pline de scai și palamidă, cari strică armonia întregului și așteaptă brațele puternice ale numeroși plugari, cari să tragă brazde lungi în ogorul întelenit.

Din furtunile ce s'au descărcat asupra neamului nostru în cursul veacurilor, singura moștenire ce ni-a rămas este: *biserica noastră națională*, în care ni s'au păstrat cele mai scumpe tezaure, cele mai alese și mai valoroase mărgăritare: limba și legea strămoșească.

Însemnătatea ce o are în viața națională și culturală biserica noastră strămoșească e un fapt atât de clar, ce cred, nu mai are nevoie de multe demonstrații. Căci în tot decursul vieții istorice a acestui

neam, sunt așa de strâns legate ființa lui etnică națională, culturală și credința lui, încât să vrei și nu le poți desființa.

În cursul alor două mii de ani oștitoare această sfântă a neamului nostru, maica noastră, care ne-a știut durerile, ni le-a ogoit mama, care a plâns cu noi în lungile zile de jale și s'a bucurat cu noi în rarele clipe de bucurie, biserica noastră națională era atât de strâns unită, deadreptul contopită cu sufletul neamului nostru, încât nu-ți poți închipui Românul fără biserică.

Biserica pentru noi, întocmai precum și pentru alte neamuri creștine, a fost, este și va fi barca de mântuire alui Noe și fiilor lui. Precum corăbierii au lipsă de busolă conducătoare, ca să nu rătăcească pe luciul mării când se întunecă cerul, tot astfel avem lipsă și noi de asemenea busolă, deci de steaua conducătoare, care pentru noi este credința, la lumina căreia să putem călători fără să rătăcim printre valurile viroase ale mării, care o numim viață.

E clar deci rolul important ce trebuie să-l aibă și eparhia și adunarea eparhială pe aceste plaiuri. Aci, la un popor atât de oropsit prin vitregia timpurilor, ele trebuie să-și dea tributul pentru ridicarea poporului. Trebuie să întărească ceea ce românesc ne-a mai rămas, trebuie să recâștige ceea ce am pierdut și trebuie să formeze un zid puternic de apărare pentru neamul și credința noastră.

Vastă și grea este această operă, căci trebuie să aprindă din nou făclia culturii și credinței în sufletele fiilor eparhiei. Ea trebuie să devină o organizație vie a neamului; ea trebuie să câștige viață pentru că să poată de viață.

Tocmai de aceea, după jertfele fericiților noștri străbuni întru apărarea limbei și a credinței strămoșești și așa nu suntem în stare a le răsplăti după cuviință pe altă cale, decât să ne împlinim datoria acestei răsplătiri prin angajamentul solemn de a cultiva și conserva aceste mărgăritare scumpe, astfel ca să le lăsăm și noi dreaptă moștenire urmașilor noștri, neîntinate și fără prihană, așa după cum le-am primit dela vrednicii noștri înaintași.

Vă așteaptă pe toți, deci dlor deputați muncă încordată, dar aceasta n'are să descurajeze pe nimeni, dincontră, să întărească dorul de muncă izvorât și din conștiința, că v'a hărăzit Dzeu acest teren de muncă, ca să pă puteți valida și să vă câștigați meritul pentru biserică, popor și țară, și nune în fața celor de azi și celor din viitor.

Pășiți dară cu hotărâre și porniți cu toții la lupta din care va ieși nu numai mântuirea, ci și slava întregului nostru neam.

Prof. A. Buzdug.

„Hoc signo vinces“

Dușmănia și ura încontra aceloră, cari se închinau lui Hristos își ajunsse apogeul sub împăratul Diocletian. Martirii credinței creștine erau expuși la cele mai îngrozitoare torturi: Tot era însă zadarnic. Sămânța creștină a fost aruncată în pământ fertil și nu se mai putea stârpi. Creștinii parcă presimțeau, că are să vină în curând o zi, în care soarele le va surâde și lor.

În anul 306, urmă tatălui său, în provinciile de vest, — Galia, Spania și Britania — Constantin, fiul lui Constantin Hloru și al nobilei Elena. În Roma în acelaș timp, pretorianii au proclamat de Cezar, pe crudul și desfrânatul Maxentiu, pe un bărbat, care nu a iubit și nu a fost iubit de nimeni, și care avea puțini aderenți cari se bucurau de oareșicare vază în imperiul roman. Despotismul său nu cunoștea nici o graniță. De mult râvnea să înceapă un războiu contra blândului Constantin, dar niciodată nu luase parte activă la vre-o luptă, nu cunoștea oboselele și grozăviile războiului. În schimb Constantin de tânăr a servit în armata lui

Diocletian și pe urmă în cea a tatălui său și era versat în cele ale războiului.

Luând comanda armatei sale, alergă spre miazăzi. Și în timp ce Maxentiu într'u lehamete petrecea la Roma, Constantin se apropia în marșul său triumfal tot mai mult de capitala imperiului. Cei drept, îl mai aștepta încă o muncă uriașă, căci Roma era o cetăție bine întărită, și desnodământul unui asediu era cel puțin foarte dubios. Atunci crezu Maxentiu că a sosit momentul oportun, de a îndrăzni și el ceva, și făcu pasul cel mai absurd din vieța sa, ieși în câmp liber cu armata, care ar fi putut apăra orașul. El, incapabilul împotriva capabilului, o ceată de mercenari fricoși, încontra unei armate de bărbați entuziasmați de un miracol nemăvăzut. Fulgerator apăruse pe cer anume un semn straniu, cele două litere grecești X P încrucișate, și în jurul acestui semn pluteau strălucitoare cuvintele; „Hoc signo vinces, — În acest semn vei învinge“. În urma acestei vedenii căzu Constantin într'o meditare adâncă. În noaptea următoare însă îi apăru în vis lui, păgânului, Mântuitorul Creștinilor și-i poruncise de a-și alege în locul vulturului roman, care condu-se până atunci legiunile din victorie în victorie, un nou semn, Crucea, pe care suferise moartea Cel ce se născuse în iesle. Și Constantin făcu întocmai precum i-se arătă în vis. În luptă lăsă să se poarte înaintea trupei sale Crucea și un nou stindard, numit „Labarum“. Și iată, precum li-se prorocise, așa se și întâmplă. În lupta de lângă Podul Milvic, azi „Ponte Moile“, la un ceas departe de Roma, armata lui Maxentiu fu nimicită, iar el își găsi moartea în valurile Tibrului. Astfel își pierdu viața acela, care cauzase creștinilor mult rău. Pentru Biserica Domnului însă, această zi a fost o zi măreată, o zi de mare sărbătoare, căci în urma acestei victorii, Constantin, care domni de acum înainte singur, a ajutat Religiei creștine să fie singura recunoscută în întreg imperiu.

Cum ar fi putut arta creștină să treacă nepăsătoare pe lângă acest eveniment miraculos și deciziv? Cum ar fi fost posibil, de a nu se aduce acestui împărat tributul mulțumirii, preaslăvindu-i faptele nobile și

mari pe cari le-a făcut pentru Biserica lui Hristos? Și omenirea recunoscătoare s'a achitat la începutul secolului a XVI-lea, când se împodobiră sălile Vaticanului, acelui palat străvechin al acelora, cari se consideră ca „urmașii lui Hristos pe pământ“.

O sală întreagă a fost închinată împăratului Constantin. Și dacă soartea nemiloasă n'a îngăduit, ca marele Raffael să execute personal picturile de pe pereții acestei săli — căci în noembrie 1523 o moarte timpurie ni-l răpise pe excelentul artist — totuși mari părți ale picturilor au fost lucrate fără îndoială după schitele sale. Artiști de seamă au terminat cele patru tablouri până la 1525! Penuri, Raffaelo dal Colle, și Giulo Romano. Tablourile acestui din urmă discipol al marelui maestru, au fost cele mai însemnate dintre cari împodobesc Sala di Constantino. El a pictat viziunea Crucii lui Constantin și lupta dela Podul Milvic, ridicând prin aceea acestui sublim eveniment, un strălucit monument. Romano ne-a redat scenele luptei atât de plastic, încât îți vine să crezi, că a fost opera unui martor ocular. Nu ne conduce parcă în persoană în învălmășeala luptei, care vuuiește peste întinsa câmpie, nu altfel decât pare că ar fi învărtit paloșul sub sămnul Crucii? Ce claritate străbate întreaga aceasta mișcare furtunoasă! Peste oameni, cari luptă într'olaltă, plutesc cete îngerești, vestind victoria. Printre rândurile luptătorilor vine în galop, pe un cal splendid, Constantin, tânărul și victoriosul crou. În depărtare fug dușmanii peste un pod. Alții s'au aruncat în râu, între ei, cu cal, cu tot, Maxentiu. Moartea îl târește în adâncimea talazurilor. Pentru întâia oară câștigă Crucea apărută de spadă, a câștigat paloșul condus de Cruce!...

Biserica creștină ortodoxă prăznuiește pe acela care a știut să ridice creștinismul dela eșafot la tron, și pe mama sa pe Sf. Elena, în 21 Maiu. *Gesu.*

AVIZ!

Căminul preoților este instalat în mod provizor în Internatul Academiei teologice, Strada N. Bălcescu Nr. 21.

Nr. 3768/1927.

Circular.

In conformitate cu hotărîrea Ministerului Sănătății și Ocrotirilor Sociale Nr. 3654/1927, ziua de 21 Mai a. c. (Sffii Impărați Constantin și Elena) a fost designată ca zi a orfanilor de războiu.

In aceasta zi se face chetă în toată țara pentru strângerea de mijloace materiale necesare asistenței orfanilor din războiu.

Pentru ca rezultatul să fie cât mai eficace invităm preoții din cuprinsul Episcopiei Noastre, ca Duminică în 29 Mai crt. să colecteze sume pentru orfanii din războiu, pe cari le vor trimite direct pe adresa „Societatea Ocrotirea Orfanilor din războiu“ în Cluj, Calea Dorobanților Nr. 42.

Sperăm, că onorații preoți vor da cu prisosință, — ca și în alte împrejurări, — tot sprijinul, contribuind astfel în o largă măsură la ajutorarea orfanilor din războiu. Cluj, la 18 Mai 1927.

(ss.) NICOLAE
episcop.

Iubirea, centrul creștinismului.

La început nu exista nimic numai Dzeu. Calitățile lui supranaturale erau numai în conștiința Dumnezeiască, căci nefiind făpturi, nu se manifestau în afară. Din aceste calități s'a desprins la începutul vremii ca și o forță creatoare iubirea, care prin un imperativ categoric a creat lumea plâsmuind pe om chiar după asemănarea creatorului. Omul a fost inzestrat de către dragostea Dzeiască cu o mulțime de calități bune, având suflet și trup nemuritor, punându-i-se la dispoziție universul material, ca să-i dea posibilitatea existenței fericite în lumea materială. S'a creat pământ roditor, soare, care să-l încălzească, i-a tocmit vremi, i-a pus la dispoziție tot ce-i trebuia, aranjându-le, cum omul nici închipui nu și-ar fi putut.

Și ca fericirea creaturii să fie asemănătoare cu alui Dzeu, i-s'a dat posibilitatea de a trăi în veci în acea situație, în schimb iubirii pentru iubire.

A fost vina omului, că și-a pierdut capacitatea supranaturată a fizicului și din starea de imunitate față de rău, a fost pus la discreția duhului răutății. Dragostea dzească a fost răsplătită prin ingratitude și creatura și-a tras consecințele.

Mila dzească, fiica dragostei, a făgăduit însă chiar în momentul păcatului mântuirea. Iată, că din nou a trebuit o manifestare în gradul suprem a iubirii prin întruparea persoanei a doua dzești, care a culminat în suferințele de pe lemnul crucii. Aceasta jertfă fără pereche în istoria lumii, nu se poate răsplăti de cât prin o dragoste mai presus de toate.

Fiecare act din viața lui Isus era făcut din dragoste; întreaga lui învățătură e clădită pe aceasta virtute. El singur declară iubirea cea mai mare poruncă din lege. Întrebat despre aceasta răspunde: „Să iubești pe Dl Dzeul tău și din toată inima ta și tot sufletul tău și din tot cugetul tău; iar pe aproapele tău ca însuși pe tine. Întru aceste două porunci toată legea și prorociei atârnă“.

Apostolilor încă le pretinde dragoste, căci aceea este semnul distinctiv al creștinului. „Întru aceasta vor cunoaște toți, că sunteți ai mei, de veți avea dragoste între voi“.

Nimeni afară de Cristos, nu a definit mai minunat virtutea iubirii. În vorbirea sa de pe munte zice: „Ați auzit că s'a zis: ochi pentru ochi și dinte pentru dinte. Iar eu zic vouă: să nu stați împotriva celui rău, ci de te va lovi cineva peste fața obrazului cea dreaptă întoarce-i lui și pe cealaltă; și celui ce vrea să se judece cu tine și să-ți ia haina ta, lasă-i lui și cămașa.“ Iar mai departe: „Ați auzit că s'a zis; să iubești pe aproapele tău și să urești pe vrășmașul tău. Iar eu zic vouă: iubiți pe vrășmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blastemă pre voi, bine faceți celor ce vă urăsc pre voi, și vă rugați pentru cei ce vă supără și vă gonesc pre voi“.

Voi savanți, filosofi și etficieni ai zilelor de azi, căror vă place a vă măguli, că puteți da omenirii fericire și prin alte mijloace de cât cuvântul lui Dzeu, arătați-ne în cărțile voastre un pasaj care să te înduioșeze mai mult de cât cuvintele aceste ale lui Cristos și care să fie în stare mai

mult a pogori în om pe Dzeu. Omul lăsat de sine numai din puterea sa morală nici când n'ar fi putut ajunge la o așa ira'tă concepție despre iubire. Dovadă despre aceasta ne prezintă legea testamentului vechiu în care acțiunea divinității nu a fost așa de imediată ca în cel nou; prin urmare omenirea nu a ajuns, decât la o iubire a cărei obiect erau cei de un sânge. A trebuit pilda persoanei a doua din D'zeire, — „Iartă-le lor, că nu știu ce fac“ — ca să devenim capabili de-a nu ne supăra pe cei ce ne fac rău, și de a iubi pe cei ce ne urăsc.

Pe aceasta virtute s'a întemeiat creștinismul. Ucenicii și apostolii lui Cristos au tot mânați de iubire la propoveduire și tot aceasta virtute a făcut miile de martiri, neînfricați în fața morții. Dragostea era norma fundamentală de convețuire a creștinilor celor dintâi. Păgânii mai ușor recunoșteau pe creștini după modul, cum se iubeau reciproc.

În decursul veacurilor creștinismul a realizat și atâtea opere mărețe numai cu ajutorul iubirii. A desființat sclăvia, a înobilat sufletele atâtor popoare rășboinice, a înființat instituțiuni de caritate puse în slujba semenului lipsit, prin cari s'a schimbat cu totul fața lumii vechi.

În zilele noastre spitale, azile de copii și bătrâni, instituțiuni de corecție, societăți de ajutorare, etc. cari dau zilnic gratuit asistență la mii de ființe menite peirii premature, sunt operele altruismului scos din evanghelie. Căci ce ne ar putea îndemna, să sărim în ajutorul cerșitorului gârbovit de vremi și lipsuri, dacă nu dragostea învațată dela blândul profet din Nazaret.

Virtutea iubirii creștinești va forma centrul creștinismului, până când va veni Cristos pe norii cerului, ca judecător aspru și nepărtinitor, și atunci îi va lua locul dreptatea Dumnezeiască.

D. Coșeriu
preot militar.

Monumentul Independenței.

Sa deschis pe seama președinției consiliului de miniștri un credit extraordinar de 30 milioane lei, pentru ridicarea în Capitală a unui monument în amintirea războiului Independenței și pentru glorificarea proclămării acestui mare eveniment.

Predică

rostită în bis. catedrală din Cluj în marea zi de „Vineri“ a Patimilor. (22 Aprilie 1927) de prof. D. I. Vasch.

„Pe Hristos cel răstignit vii predicați, Iudeilor sminteală, iar păgânilor nebunie; dar pentru cei chemați este dintr-o înălțime atât și dintre păgâni, pe Hristos puterea și înțelepciunea lui Dumnezeu“. I. Cor. cap. I, 22-24.

Prea Sfințite Slăpâne,
iubiți credincioși,

Cine dintre noi nu cunoaște. câți dintre noi n'au avut prilej să se încredințeze că suprema cauză pentru măhnirea omului în această viață este moartea?!

Curge liniștit și domol râul vieții omenesti, când printre maluri verzi și plăcute, când printre stânci priurii și posomorite. Când își făurește omul visuri frumoase și culege flori din grădina acestei vieți, când se lovește crud de suferințele și amărăciunile ei. Dar toate acestea merg numai până la o vreme; căci toate își ajung neîntârziatul lor sfârșit.

Cași florile cari înfloresc și apoi se vestează, cași frunzele cari înverzesc și apoi cad îngălbenite, cași pomii cari cresc înalți și apoi se usucă, întocmai așa în fiecare ceas, în fiecare minut sute și mii de oameni, bărbați și femei, tineri și bătrâni, biruiți și loviți cad pradă acelei puteri nepricepute, ce se numește: *moarte*. Și strălucire, frumusețe, podoabă, avere, pe toate ni le ia într-o clipă moartea! Astfel că în mijlocul lucrurilor cari trec și dispar, în mijlocul neamurilor cari vin sau se stâng, singură moartea pare a nu avea sfârșit, singură moartea pare a nu se înfricoșa de nimic.

Și totuși, în această sară, când ne-am adunat să facem prăznuirea amintirii celei mai grozave lovituri, pe care pentru o clipă părea s'o fi dat moartea pe acest pământ, totuși zic, în această mare Vineri a Patimilor, se impune să repetăm în fața credincioșilor lămurirea cunoscută de veacuri: *că atât de neputincioasă a ramas această moarte față de atotputința Fiului lui Dumnezeu!* Și deci împreună cu Apostolul¹⁾ pe „Hristos cel răstignit se cuvine

să vi'l predicăm, Iudeilor sminteală, iar păgânilor nebunie, dar pentru cei chemați atât dintre Iudei, cât și dintre păgâni, pe Hristos puterea și înțelepciunea lui Dumnezeu“.

Iubiților creștini.

Am auzit din sf. Evanghelii cum poporul, pe care atât de mult l-a iubit Isus, poporul căruia El i-a împărtășit din belșug binefacerile învățaturii și ale faptelor Sale minunate, poporul care numai cu câteva zile mai înainte l-a fost primit cu strălucire și triumf, cum acest popor l-a hulit și l-a trădat, l-a cerut mai degrabă pe Varava tâlharul decât pe cel care neîncetat l-a înconjurat cu harurile Sale minunate.

Am auzit apoi din sf. Evanghelii cum cei ce erau puși să judece și să păzească legile, reprezentanți ai științei și ai sfințeniei, judecători, preoți și cărturari îl fac pe blândul și nevinovatul Isus înșelător, răzvrătit și hulitor de Dumnezeu și-l osândesc la cea mai josnică pedeapsă, la răstignirea întră tâlhari pe lemnul urgisit al crucii. Și Mântuitorul cu răbdare neînchipuită și-a primit osânda ce i s'a poruncit. Dar privind din înălțimea locului Său de chin și groază nu vede la oameni decât surăsuri batjocuritoare, priviri răutăcioase și amenințări pline de ură. Pecând lumea ce se desfășura departe, înafară de zarea privirilor Sale, lumea pentru care El de bună voie a primit să sufere înjosire și chinuri, această lume dormia încă neștiutoare la picioarele chipurilor cioplite, la picioarele idolilor minciunoși!... Singură numai firea a ramas să se cutremure și să se înfioare în fața acestei înfricoșate priveliști; căci soarele s'a întunecat, pământul s'a cutremurat, catapeteazma bisericii s'a rupt în două, pietrele s'au despicat, mormintele s'au deschis când Fiul lui Dumnezeu și-a dat duhul în mâinile Părintelui Său Ceresc!

Zguduitoare priveliște, sublimă înfățișare!
Și de ce oare această uimitoare sfortare?
De ce această încordare peste puterile firii?
Pentru că abia aici s'a desăvârșit înalta chemare a Fiului lui Dumnezeu pe acest pământ!

Din înălțimea crucii ucizătoare ca om a ținut să învețe pe oameni sublimitatea și

¹⁾ I. Cor., 22-24.

valoarea jertfei: că precum nu se poate lumină fără de umbră, așa nu se pot săvârși fapte mari fără de jertfe!

Prin eroica Sa jertfire de sine ca Dumnezeu a ținut să arete celor neîncrezători și șovăelnici că stăpân deplin este și peste moarte cași peste viață și a învins însaș moartea!

Astfel că această trimfătoare, dar hidoasă stăpână în închipuirea noastră, care ca într'un car de biruință își preumbla cuceirile prin întreaga lume, cu cortegiul nemăsurat de frumuseți ce-a vestejit, de bogății ce-a risipit, de regi și împărați pe cari i-a doborât, iat-o și pe ea pironită sub crucea lui Isus! Ziua patimilor Sale a fost zi de biruință, ziua morții Sale a fost zi de triumf!

Căci în trofee s'au schimbat prin moarte și patimi toate uneltele chinurilor Sale: bățul de trestie a devenit sceptru împărătesc; haina împărțită prin sorti în hulă de către Evrei s'a prefăcut în mantie împărătească; cununa de spini s'a prefăcut în coroană de glorie, iar crucea s'a schimbat în tron măreț! Și Isus domnește azi din înălțimea acestei cruci pe care a suferit și a murit; este adorat și iubit azi de pe acest lemn pe care odinioară a fost hulit și rușinat. Iar arhirei ca Ana și Caiafa, învățați ca cărturarii și farisei Iudeilor de odinioară, regi sângeroși ca Irod și Pilat cari l-au învinuit de minciună, hulă și răzvrătire, azi în fața aceleiaș cruci restoarnă judecata celor de atunci și-l mărturisesc pe Isus dreptatea cea întruchipată, îl adoră pe Isus adevărul cel mai înalt, i se închină lui Isus ca Fiului netăgăduit al Dumnezeului Ceresc!

Azi toate învinuirile trecutului sunt prefăcute în cuvinte de laudă și mulțumire.

A fost osândit ca hulitor de Dumnezeu, dar El a dat lumii cea mai desăvârșită dovadă de supunere și evlavie, El a plecat toate popoarele înțelepte ale pământului la picioarele adevăratului Dumnezeu!

A fost osândit ca învățător fătarnic, dar El a propovăduit o învățatură care a stârnit uimirea și recunoștința celor mai înțelepți bărbați ai lumii, pentru că a hrănit și a înălțat atâtea ramuri de cultură omenească!

A fost osândit și răstignit între tâlhari,

dar astăzi judecătorii înaintea chipului Său răstignit judecă și împărțesc dreptatea!

A fost osândit ca răzvrătit, dar azi cei mai puternici regi și împărați ai lumii scoboară treptele tronurilor lor pentru a i-se umili înainte-i și a-i săruta locul rănilor Sale însângerate!

A fost batjocurit și hulit de popor, dar azi poporul îl aclamă și-l bineventează la vremuri de grea cumpănă cerându-i ajutor și mângâiere în fața crucii Sale sfinte!

Astfel Isus prin patimile și moartea Sa a deschis lumii ce crede într'ânsul poarta care duce spre o nouă viață. Omul, din ziua morții lui Isus urmată de înviere, s'a simțit mai mare, a început a da faptelor Sale rosturi mai mărețe, a început a se jertfi chiar pentru izbândirea binelui și a dreptății.

Această înfățișare sublimă a suferințelor și morții Fiului lui Dumnezeu a ramas fapt unic, fapt deosebit în istoria omenirii, și această înfățișare măreață a pus învătăturii creștine pentru vecie coroana strălucirii sale.

Deaceea, iubiți credincioși, când astăzi sară, în această mare Vineri a Patimilor, ne-am adunat să prăznuim iarăși amintirea clipelor în cari Mântuitorul Isus printr'o strălucită și dureroasă înfățișare ne-a învățat ce este jertfa și nemurirea punându-ne înaintea ochilor minții adâncurile vieții pământestești cu dureri, chinuri și moarte pentru ca a treia zi să 'le restoarne prin atotputernicia Sa dumnezească, e bine să ne dăm sama că dacă zeii păgâni de altă dată n'au fost decât niște chipuri cioplite, chipuri neputincioase, născocite mai mult spre veselie de mintea omenească, oamenilor lumii acesteia, oamenilor cari luptă, sufăr și mor în această viață, le trebuie un Dumnezeu care însuș a luptat, a suferit, a murit, dar a și înviat!

„Pe Hristos cel răstignit deci, pe Hristos înțelepciunea și puterea lui Dumnezeu, pe Hristos biruitorul morții, care Iudeilor sminteală, iar păgânilor nebunie a ramas“ cu toții cei chemați spre mântuire, neînțecat cu râvnă să-l căutăm și cu credință de apururi să-l urmăm, în veci.

Amin.

Ș T I R I

Alegere. Expirând mandatul d'ui prof. Dr. Orest Bucevschi, consiliul profesoral al Academiei teologice ort. rom. Cluj, în ședința din 4 Maiu a. c. a ales decan pentru anul școlar 1927—28 pe dl prof. Dr. Ion Vască.

Donațiuni pentru Catedrală. Au mai răspuns apelului nostru următorii marini-moși donatori: Preotul Ioan Goron din Gâlgău 750 lei, Preotul Ion Maloș din Râpa de Sus 2425 lei 25 bani, Banca „Furnica“ din Făgăraș 2000 lei, Banca „Doina“ din Câmpeni 5000 lei, Preotul Ioan Roșca din Valea-Drăganului 3122 lei, Luca Ciomag, prof. Acad. agr. Cluj 900 lei, Ioan Rusan proprietar în Mesentea 1000 lei, Soc. cult. relig. „Doamna Stanca“ dela liceul de fete din Alba-Iulia 4494 lei 50 bani, Elevii liceului de băieți „Mihai Viteazul“ din Alba-Iulia 5939 lei, Domeniul forestier „Gurghiu“ în Ierbuș 1500 lei, Dr. Ilie Beu senator, Sibiu 2500 lei. Total 29.680 lei 75 bani. Colecta anterioară 312.661 lei 45 bani.

Totalul general . . . 342.342 lei 20 bani. Rugăm, să ni-se restituie listele de subscripții trimise cu circularul Nr. 7540/926.

Legea timbrului. Prin noua lege a timbrului s'a desființat timbrul de asistență pe toate cererile și actele adresate autorităților publice și instanțelor judiciare. Cererile simple vor purta deci numai timbrul cel nou de 8 lei. În acelaș timp, publicul este înștiințat că timbrele mobile din vechea emisiune (de 1, 2, 3, 5, 10, 20, 30 și 50 lei) se vor mai putea întrebuința aplicându-se pe petiții și diferite acte, până la 1 Iunie c. De a această dată însă și până la 1 Iulie, ele se vor putea preschimba la debitanți și la depozitarii regiei cu timbre din noua emisiune. Cele nepreschimbate rămân deținătorilor.

Călugări caterisiți. Călugării Tanase Sabungiu, Serafim Berghie și Sevastian din mănăstirea Cocoș, jud. Tulcea, au părăsit mănăstirea spre a face propagandă împotriva noului calendar. Au fost excluși din monahism. Se aduce aceasta la cunoștința preoțimei spre orientare pentru cazul că acești călugări s'ar ivi în parohiile noastre.

Moartea unui episcop. După o grea criză, episcopul romano-catolic Emeric Bjeić din Oradea a încetat în viață. Episcopul Bjeić s'a născut în anul 1860. După moartea episcopului Széchenyi, Vaticanul l'a numit în 1923 guvernator apostolic în fruntea episcopiei Oradea.

Tragica moarte a unui preot din America. Preptul român, Grigoriu Băloiu, din Niles (Ohio), călătorind cu automobilul s'a ciocnit cu un tramvaiu, care a sfărâmat în bucăți automobilul. Grav rănit, preotul a murit după câteva minute.

Noul mers al trenurilor. Cu începere de Duminică 15 Mai 1927 a intrat în vigoare noul mers al trenurilor. S'au făcut modificări importante în mersul trenurilor pe toate liniile.

Episcopul Ierusalimului atacat și jefuit. Se anunță, că automobilul episcopului din Ierusalim a fost atacat de bandiți la o distanță de 30 kilometri de oras. Șoferul a fost ucis. Episcopul și trei însoțitori au fost jefuiți.

Creștinare. La Biserica Târca din București s'au creștinat nu demult 12 mohamedani.

Nr. par. 36/1927

1—3

Licitație minuendă.

Consiliul parochial ortodox român din comuna *Berghia*, județul Mureș, dă în întreprindere pe cale de licitație minuendă zidirea bisericeii, conform planului și devizului aprobat deja de Ven. Consistor eparchial cu Nr. 2445/927 și invită pe cei interesați, ca până în 14 Iunie a. c. oara 12 a. m. să-și înainteze consiliului parochial oferte în scris închise și sigilate.

Licitația se va ținea în aceeași zi la oara 2 p. m.

Comuna bisericească va da numai bani. Deci atât materialul necesar, cât și lucrătorii și transportul cad în sarcina anteprenorului ce va lua lucrarea.

Concurenții vor depune un vadiu în număr, hârtii de valcare, libele de bancă acceptabile, sau imobil liber de sarcini, de cel puțin 10% asupra prețului total din deviz, care e de lei 661.923.50.

Planurile proiectul de deviz și condițiunile speciale de executare se pot vedea la oficiul parochial ortodox român din *Berghia*.

Consiliul își rezervă dreptul de-a încredința zidirea bisericeii, fără considerare la prețuri și condiții, aceluia dintre oferenți, care va prezenta mai multă garanție și soliditate.

Epitropia nu supoartă spesele de participare la licitație.

Berghia, la 8 Mai 1927.

Mihail Chibeleaur

preot ort. rom.

Vasilie Oltean

epitrop I.

Ștefan Russu
protopop.

Nr. 576/927.

1—3 Nr. 231/1927.

3—3

Concurs

de dare în întreprindere a zidirii bisericii din parohia *Luierin*, protopopiatul Reghinului.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că la data de 5 Iunie 1927, se va ține darea în întreprindere prin licitațiune publică, a zidirii bisericii din *Luierin*. Licitațiunea se va ține în localul școlii din *Luieriu* la ora 2 p. m.

Planurile, antemăsuratoarea și condițiunile speciale de dare în întreprindere, se află la oficiul protopopesc ortodox român din *Reghin*, unde se pot vedea în orice zi.

Ofertele vor fi închise-sigilate și se vor depune la oficiul protopopesc din *Reghin*, împreună cu o garanție de 6% din deviz (în bani gata, efecte publice socotite la cursul zilei sau libel de garanție.)

Luierin, 14 Mai 1927.

Văzut: *D. Antal* Oficiul parohial ortodox din *Luierin*.
protopop.

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a *Soai*, în protopopiatul *Turda*, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „*Renașterea*“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat conform calificației concurentului.

2. Locuință în natură cu supraedificate economice corespunzătoare și grădină.

3. 32 iugăre pământ arător, complexitate prin reforma agrară.

4. O zi de lucru dela fiecare familie din care $\frac{1}{3}$ sunt ale cantorului.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze petițiile instruite în ordine subsemnatului oficiu protopopesc și cu prealabilă încuviințare se pot prezenta în parohie spre a celebra, cuvânta și face cunoștință cu poporul.

Turda, la 18 April 1927.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial.

Jovian Murășian,
protopop.

Nr. 169—1927.

3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia de cl. II-a *Rachiș*, protopopiatul *Unguraș*, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „*Renașterea*“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Casă par. cu supraedificatele necesare.

2. Sesiune parohială de 19 iugăre cad.

3. Una zi de lucru dela fiecare fum.

4. Întregirea dela Stat.

5. Stolele obișnuite.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile instruite potrivit normelor în vigoare oficiului nostru în termenul fixat și pe lângă respectarea dispozițiilor reglementare se vor prezenta în parohie pentru a celebra și predica și a face cunoștință cu credincioșii.

Unguraș, 15 Aprilie 1927.

În înțelegere cu Consiliul par. din *Rachiș*.
Protopop *I. Ghiurișan*.

Nr. 447—1927.

3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. III-a *Someșul-Cald*, protopopiatul *Cluj*, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în „*Renașterea*“.

Venitele sunt:

1. Retribuțiile legale dela Stat.

2. 5 iugăre sesiune parohială.

3. Pășune pentru 8 vite mari.

4. Locuință în natură.

5. Zi de lucru și $\frac{1}{2}$ mierză pbrumb după fum.

6. Stolă potrivită.

Cererile sunt a se înainta la oficiul protopopesc *Cluj* și candidații cu prealabila încuviințare a acestuia se pot prezenta în parohie pentru a predica și cunoaște credincioșii.

Cluj, la 15 Aprilie 1927.

Protopop *Nicolae Vasii*.